

QUA BƯỚC ĐẦU PHÂN CẤP QUẢN LÝ CHO CẤP HUYỆN Ở HẢI-PHÒNG

LÊ-XUÂN-THỦY

Trưởng ban tổ chức thành ủy Hải-phòng

Ở Hải-phòng chúng tôi, trước đây lối làm việc còn tập trung quan liêu, bao biện sự vụ của các ngành trên thành đã phần nào hạn chế việc phát huy tính chủ động, tích cực của cấp huyện, ảnh hưởng đến việc đẩy mạnh sản xuất, đến việc phục vụ đời sống nhân dân cũng như việc chấp hành các chính sách khác.

Lần này, Ban thường vụ thành ủy đặt vấn đề: phải mạnh dạn phân cấp quản lý cho huyện, kiện toàn cấp huyện thành cấp lãnh đạo tương đối toàn diện, nhằm phát huy tính chủ động, tích cực của cấp huyện, tạo cho cấp huyện có thể vững vàng, kiên quyết, giải quyết tốt yêu cầu sản xuất và chiến đấu trong các tình huống khẩn trương, đối phó với cuộc chiến tranh phá hoại của địch. Đẩy mạnh việc phân cấp quản lý cho huyện, chính cũng là nhằm cải tiến tổ chức, sửa đổi lề lối làm việc một cách thiết thực của các cơ quan cấp thành, nhằm làm gọn nhẹ cơ quan cấp thành, tăng cường cán bộ đi sát dưới, sát cơ sở, khắc phục tình trạng quan liêu, bao biện, sự vụ, và quan điểm nghiệp vụ, kinh doanh đơn thuần còn tồn tại khá phổ biến trong cán bộ các ngành; nhằm giúp các cấp, các ngành bên dưới tận dụng mọi lực lượng khả năng cán bộ phục vụ cuộc vận động cải tiến quản lý hợp tác xã, đẩy mạnh nhiệm vụ sản xuất, chiến đấu và mọi công tác ở địa phương.

Mạnh dạn phân cấp quản lý cho huyện, kiện toàn cấp huyện chính là tạo điều kiện tốt nhất nhằm đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp, nghề cá, nghề muối, phấn đấu giành năng suất cao trong nông nghiệp, làm cho công nghiệp và nông nghiệp của thành phố phát triển được cân đối; đồng thời, cũng là tạo điều kiện chuẩn bị chiến đấu và chiến đấu thắng lợi.

Chúng tôi tiến hành phân cấp quản lý cho huyện theo phương hướng:

Những việc thuộc về chỉ đạo thực hiện cụ thể, đã có chủ trương chính sách, nguyên tắc rõ ràng, thì kiên quyết mạnh dạn giao việc, giao

quyền hạn cho huyện, còn những vấn đề thuộc về đường lối, chính sách, những vấn đề có quan hệ chung đến toàn thành thì phải tập trung về cấp thành hoặc đề nghị lên trên quyết định, huyện không được tự động giải quyết, nhằm tránh tình trạng tập trung quan liêu, đồng thời chống phân tán, cục bộ, địa phương chủ nghĩa.

Việc phân cấp quản lý phải xoay vào nhiệm vụ bảo đảm sản xuất và chiến đấu thắng lợi, cần tiến hành khẩn trương, kiên quyết, nhưng đồng thời phải có kế hoạch từng bước, căn cứ vào vị trí kinh tế, quốc phòng từng huyện, vào tính chất nghiệp vụ kỹ thuật từng ngành, vào trình độ thực tế cán bộ của cấp huyện và của từng huyện mà qui định nội dung, mức độ, phạm vi phân cấp khác nhau, không làm đồng loạt. Việc dễ, việc đơn giản thì phân cấp trước, việc khó, phức tạp phân cấp sau, việc đã rõ ràng, thông suốt thì phân cấp toàn diện, dứt khoát, việc còn liên quan đến cấp trên, đến ngành dọc, đến vốn liếng... thì cần thận trọng, phân cấp có mức độ; huyện ở xa, cách sông, cách đò, huyện ngoài hải đảo thì mức độ phân cấp có rộng hơn huyện ở gần, tiện giao thông, liên lạc.

Phải tích cực chuẩn bị cơ sở tư tưởng, tổ chức, cán bộ và lề lối làm việc trước khi tiến hành phân cấp. Về tư tưởng, phải có sự thông suốt tư tưởng từ cấp thành tới huyện, từ cấp ủy đến cán bộ; phải nghiên cứu, qui định tổ chức, bộ máy ở thành, ở huyện cho phù hợp với nội dung phân cấp mới, phải có kế hoạch cụ thể rút cán bộ cơ quan, nhất là cán bộ có chất lượng đưa về huyện tăng cường cho huyện ủy, nhất là các ban thường vụ huyện ủy, phải bồi dưỡng về trình độ, phương pháp lãnh đạo cho cấp huyện, phải qui định chế độ, lề lối làm việc mới cho phù hợp.

Hệ thống tổ chức và chức năng, nhiệm vụ giữa các cấp, các ngành có liên quan chặt chẽ với nhau, vì vậy khi phân cấp quản lý cho cấp huyện, phải có sự nhất trí và thống nhất hành động giữa các ngành của thành; nhất là giữa các cơ quan quản lý kinh tế và cơ quan tổng hợp, thống nhất bàn bạc kế hoạch giữa các ngành trên thành và huyện, giữa các ngành của thành với các Bộ ngành dọc. Có thể, việc phân cấp quản lý cho huyện mới tiến hành được thuận lợi dứt khoát, khẩn trương.

Mấy tháng qua, thành ủy Hải-phòng rất quan tâm đến vấn đề này; các ngành đã tích cực thực hiện chủ trương phân cấp quản lý cho huyện. Chúng tôi xin nêu một vài việc thuộc mấy ngành làm thí dụ:

Về nông nghiệp, các cơ sở kỹ thuật ở trong huyện, như các trạm thụ tinh, thú y, trại giống, vườn ươm cây, trạm trồng rừng, trạm cho thuê máy phục vụ nông nghiệp, cửa hàng tư liệu sản xuất nông nghiệp,... trước đây hoàn toàn do thành quản lý. Nay chúng tôi giao những cơ sở đó cho huyện quản lý, sử dụng, để phục vụ sát yêu cầu sản xuất của địa phương, dưới sự hướng dẫn và xét duyệt của ủy ban nông nghiệp thành về kế hoạch, vật tư, thiết bị, vốn. Huyện cũng được giao nhiệm vụ đào tạo cán bộ sơ cấp kỹ thuật và bồi dưỡng cán bộ quản trị hợp tác xã, đội trưởng sản xuất, ... dưới sự hướng dẫn của ủy ban nông nghiệp thành về chương trình, nội dung giảng dạy.

Việc quản lý các công trình thủy lợi trước đây hầu hết do ty thủy lợi đảm nhận, việc đóng, mở cống, v.v... cũng do ty quyết định. Nay giao cho huyện quản lý các công trình thủy lợi (trừ một số công trình lớn và đê) để phục vụ sát sản xuất của huyện, kể cả việc phụ trách thi công các công trình trung thủy nông.

Về ngành lương thực, trước đây việc trợ cấp cho nhân dân thiếu ăn là do ty lương thực xét duyệt từng người, hội nghị của huyện cũng do ty duyệt từng suất gạo, ... vì vậy không sát và chậm trễ. Nay giao cho huyện quyền xét cấp gạo cho các đối tượng theo nguyên tắc, tiêu chuẩn của Nhà nước và trong phạm vi khối lượng lương thực đã được ty duyệt hàng năm. Trong tình hình chiến đấu khẩn trương, huyện được quyền tạm cấp lương thực cho nhân dân ở nội thành sơ tán về (vì chưa kịp có số lương thực) trong phạm vi từ 1 đến 3 ngày; tạm cấp cho các đơn vị bộ đội mới di chuyển đến địa phương chưa có lệnh cấp phát lương thực, trong phạm vi 7 ngày; và được quyền quyết định di chuyển kho, cửa hàng khi thật cần thiết.

Về thủ công nghiệp, đối với các hợp tác xã sẵn có ở huyện và phần lớn các hợp tác xã ở nội thành đưa ra (chuyển ở nội thành ra 81 cơ sở với 5.000 xã viên, giá trị sản lượng khoảng 20 triệu đồng), đều phân cấp cho huyện quản lý về các mặt kế hoạch, kỹ thuật, vật tư, lao động,

củng cố quan hệ sản xuất. Sở thủ công nghiệp có trách nhiệm thống nhất quản lý một số chỉ tiêu chủ yếu về sản lượng, mặt hàng, vật tư, giá cả.

Cùng với việc phân cấp quản lý kinh tế và văn hóa, về mặt tài chính, chúng tôi đặt vấn đề xây dựng ngân sách cho cấp huyện dưới hình thức mở rộng tổng dự toán của thành phố, định ra các tỷ lệ điều tiết về thu, đảm bảo thăng bằng thu chi.

Đi đôi với việc giao thêm nhiệm vụ, quyền hạn cho huyện, huyện ủy nhất là ban thường vụ được chú ý kiện toàn. Các cơ quan, các ngành của huyện được xác định lại về tổ chức bộ máy, biên chế và cử cán bộ phụ trách đáp ứng với yêu cầu lãnh đạo mới. Chúng tôi tách phòng công thương huyện thành phòng công nghiệp, thủ công nghiệp và phòng thương nghiệp; chấn chỉnh kiện toàn lại phòng nông nghiệp huyện, phòng y tế, phòng giáo dục, phòng văn hóa thông tin; bộ phận giao thông vận tải được tăng cường cán bộ kỹ thuật. Trên cơ sở phân cấp quản lý cho huyện, chúng tôi đã xem lại tổ chức các sở, ty trên thành, làm gọn nhẹ bộ máy, sắp xếp hợp lý lực lượng cán bộ và đã dự kiến rút 489 cán bộ ở các cơ quan thành để tăng cường cho cấp huyện. Mỗi huyện trong dịp này sẽ được tăng từ 20 đến 50 cán bộ, một số cán bộ có chất lượng được chọn cử về phụ trách các phòng của huyện, các cán bộ nghiệp vụ, kỹ thuật được tăng cường về huyện, để đẩy mạnh khâu chỉ đạo kỹ thuật nông nghiệp. Sở công nghiệp đã chọn cán bộ và công nhân kỹ thuật về xây dựng các xưởng cơ khí huyện, sở thủ công nghiệp chuyển 20 cán bộ về các phòng thủ công nghiệp ở huyện; ủy ban nông nghiệp và ty thủy lợi, mỗi cơ quan đã chuyển trên 50 cán bộ, đa số là cán bộ kỹ thuật về huyện, và một số xuống làm việc hẳn ở hợp tác xã. Sở y tế chuyển trên 100 cán bộ y tế về tăng cường các phòng y tế và các bệnh viện, bệnh xá huyện.

Đi đôi với kiện toàn bộ máy huyện, chúng tôi còn chú trọng chuyển mạnh lề lối làm việc: đi sát cơ sở. Ngoài ra số cán bộ đưa hẳn về huyện, chúng tôi có chế độ cử cán bộ cơ quan thành xuống xã, hợp tác xã từng thời gian, chế độ phái viên công tác nằm sát huyện... Và ở cấp huyện, không phải tăng biên chế, tăng cán bộ để huyện trở thành một cấp nặng nề, công kênh, vừa bảo đảm công tác chuyên môn của các ngành ở huyện, vừa phải trực tiếp phụ trách xây dựng phong trào ở một hợp tác xã, nhất

là những hợp tác xã trọng điểm, những hợp tác xã yếu, hoặc phải chuyên trách chỉ đạo cụ thể một vấn đề chuyên môn, kỹ thuật ở một hợp tác xã để lấy kinh nghiệm chỉ đạo chung. Các huyện Kiên-thụy, Tiên-lãng, Hải-an, An-lão đang thực hiện chặt chẽ lối làm việc đó và đã có kết quả bước đầu.

Vấn đề phân cấp quản lý cho huyện là một vấn đề lớn và phức tạp, bao gồm nhiều mặt, có liên quan đến nhiều ngành, cán bộ ở trung ương, vị trí cấp huyện trong tình hình hiện nay đang cần được xác định rõ thêm, nhưng trước yêu cầu của tình hình mới, chúng tôi thấy cần phải mạnh dạn phân cấp cho huyện. Cấp thành không thể trực tiếp chỉ đạo, giải quyết mọi công việc cụ thể ở huyện, xã. Thành phố Hải-phòng, bên cạnh việc chỉ đạo nông nghiệp, nhiệm vụ chỉ đạo công nghiệp cũng rất lớn, lại thêm tình hình thời chiến, nếu không phân cấp mạnh dạn, tạo điều kiện cho cấp huyện phát huy được tính chủ động và tích cực thì khi có tình huống mới khẩn trương, không thể ứng phó kịp thời.

Việc phân cấp quản lý cho huyện ở Hải-phòng mới làm bước đầu, còn nhiều vấn đề phải tiếp tục bàn và rút kinh nghiệm, chúng tôi mong được sự trao đổi ý kiến của các tỉnh, cũng như được sự giúp đỡ của các ngành trung ương.